

STANOWISKO SEJMIKU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

z dnia 12 lipca 2024 r.

w sprawie rozbudowy przeładunkowego portu kolejowego w Małaszewiczach

Port kolejowy w Małaszewiczach w województwie lubelskim - dla celów projektu inwestycyjnego Komisji Unii Europejskiej finansowanego w ramach programu Łącząc Europę (CEV) "Studium wykonalności modernizacji Korytarza TEN-T linii Nr 8 w Małaszewiczach", dalej nazywany Park Logistyczny Małaszewicze (PLM) - stanowi kluczowy punkt na mapie transkontynentalnej wymiany towarowej, będąc jednym z najważniejszych węzłów logistycznych w całej Unii Europejskiej. Jego strategiczne położenie na granicy wschodniej Polski czyni go bramą do i z krajów Wspólnoty Niepodległych Państw oraz Azji Środkowej i krajów Dalekiego Wschodu.

Rozbudowa i konieczna modernizacja portu PLM jest największym przedsięwzięciem komercyjnym realizowanym ze środków publicznych w Polsce wschodniej, zaplanowanym na 6 lat i z prognozowanymi wpływami fiskalnymi do budżetu państwa w szacowanej wysokości 50 miliardów złotych w ciągu dziesięciu lat od jego uruchomienia. Inwestycja ta nie tylko wzmocni pozycję Polski jako kluczowego gracza w międzynarodowej logistyce, ale także przyniesie znaczne korzyści ekonomiczne dla Państwa Polskiego, województwa lubelskiego oraz społeczności lokalnej powiatu bialskiego, na którego terenie znajduje się port PLM.

Port PLM w Małaszewiczach generuje znaczące wpływy podatkowe do budżetu Państwa. W 2021 roku przychód fiskalny z ceł i podatków w Oddziale Celnym Małaszewicze - jednym z dwóch najbardziej dochodowych dla Krajowej Administracji Skarbowej przekroczył kwotę 6,4 miliardów złotych, a w 2022 roku 8,6 miliarda złotych. W kolejnych latach można zaobserwować zmniejszenie wpływów fiskalnych ze względu na skutki wojny prowadzonej na Ukrainie, w której biorą udział sąsiedzi Polski. Po zakończeniu działań wojennych z pewnością wrócą do wartości pierwotnych lub nawet je przekroczą. Wpływy te i ich skala są istotne dla budżetu państwa i wspierają finansowanie także innych projektów infrastrukturalnych.

Modernizacja infrastruktury kolejowej w Małaszewiczach została zatwierdzona w ustawie z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw. Niemniej jednak projekt napotkał na opóźnienia. Ministerstwo Finansów poinformowało, że do tej pory nie wystąpiono jeszcze o przekazanie środków na realizację tego projektu, co wymaga nowelizacji ustawy. Właściwe i terminowe finansowanie jest kluczowe dla sukcesu tego projektu. Zgodnie z ustawą podpisaną przez Prezydenta RP, CARGOTOR Sp. z o.o. uzyskała możliwość finansowania projektu pod warunkiem przejęcia 100% udziałów przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Harmonogram finansowania na lata 2023-2028 przewiduje łączne wydatki w wysokości 3 395 300 000 zł. Zapewnienie tych środków jest niezbędne do realizacji inwestycji i uniknięcia dalszych opóźnień.

Rozbudowa i konieczna modernizacja infrastruktury kolejowej w Małaszewiczach, poprzez budowę PLM, jest elementem większego planu gospodarczego rozwoju Polski wschodniej. Należą do niej także już realizowane przez PKP PLK inwestycje w zakresie modernizacji stacji kolejowej w Terespolu (zakończona), budowy 10 torów odstawczych w Białej Podlaskiej (realizowana), a przede wszystkim projekt budowy Stacji Terespol Szerokotorowy, na którego realizację PKP PLK uzyskała pozwolenie na budowę jeszcze w 2022 r. Każdej z nich towarzyszy poniesienie przez PKP PLK istotnych wydatków ze środków publicznych. Decyzja o budowie i położeniu trzeciego mostu na Bugu została zawieszona do czasu zakończenia działań wojennych na Ukrainie.

Warto podkreślić, że inwestycja modernizacji portu i budowy PLM zdobyła powszechne poparcie mieszkańców i władz samorządowych. Budowa drogi powiatowej za kwotę prawie 100 mln zł z terminala fito-sanitarnego do przejazdu na Zaborzu w Gminie Zalesie w stronę autostrady A2 jest dowodem na determinację samorządowców w realizacji tego przedsięwzięcia. Jej sposób wykorzystania jest jednak ograniczony faktem, że budowa dwóch wiaduktów wieńczących oba końce drogi - w Kobyłanach i w Zaborzu - stanowi element projektu budowlanego inwestycji modernizacji portu i budowy PLM przez CARGOTOR Sp. z o.o.

Sejmik Województwa Lubelskiego zwraca się do Ministra Infrastruktury o przedstawienie szczegółowego harmonogramu realizacji inwestycji oraz wskazanie podjętych działań w celu dotrzymania terminów ustalonych w ustawie. Jasny plan działania i przejrzystość w komunikacji są kluczowe dla budowania zaufania publicznego i zapewnienia, że ten projekt będzie realizowany.

Port kolejowy w Małaszewiczach ma ogromne znaczenie strategiczne i ekonomiczne dla nas wszystkich. Jego rozbudowa przyniesie korzyści zarówno lokalnie, jak i na skalę krajową w formie koniecznej kontrybucji CARGO dla planowanej budowy CPK, wzmacniając geopolityczną pozycję Polski w międzynarodowej wymianie handlowej, a sam projekt czyniąc rentownym. Kluczowe jest zapewnienie odpowiedniego finansowania i skutecznej realizacji projektu, aby maksymalnie wykorzystać jego potencjał. Współpraca i zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron są niezbędne dla sukcesu tej inwestycji.

Otrzymują:

Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Pan
Dariusz Klimczak
Minister Infrastruktury